

" کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری " رو به آینده

در شرایطی هستیم که طبقه کارگر ایران زیر ضرب شدید ترین حملات حاکمیت سرمایه قرار گرفته است و از بی حقوقی های بسیار و وضعیت فلاکت بار رنج می برد ، حلقه ی زنجیر حاکمیت مناسبات سرمایه دارانه هر روز بر دست و پای او تنگ ترمی شود ، استثمار نیروی کار به شدید ترین وجه خود نمایان است ؛ تحمیل و قانونی کردن قراردادهای موقت، سفید امضاء و سلب امنیت شغلی و اعمال زور و فشار و ناگزیر کردن کارگران به تحمل شرایط سرمایه و سودآوری بیشتر برای کارفرمایان و بالاخره لیست بلند بالایی از اجحاف و استثمار ، کارگران را به اعتراضات پراکنده و خود انگیخته می کشاند.

مبارزات و تلاشهای فعالان کارگری برای سازماندهی و ایجاد تشکل های مستقل از دولت و شوراهای اسلامی و خانه ی کارگرجهت مقاومت و دفاع از مطالبات کارگران ، به ویژه پس از دستگیری برگزارکنندگان اول ماه مه ۱۳۸۳ سقز ، روزنه های امید بسیاری را گشود.

این تلاشها و مبارزات با اعلام موجودیت " کمیته پیگیری ایجاد تشکل های آزاد کارگری " " کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری " و " اتحاد کمیته های کارگری " به بار نشست.

انتشار فراخوان کمیته هماهنگی و تأکید بر ایجاد تشکل کارگری به نیروی خود کارگران و بدون نیاز به کسب مجوز از دولت در آستانه ی اول ماه مه ۱۳۸۴ برای فعالانی که از پس سالها سرکوب و ارباب هنوز دغدغه ی رهایی کارگران به نیروی خود را داشتند ، مایه دلگرمی و امیدوارکننده بود.

انتشار سند هویت و اساسنامه ی کمیته هماهنگی و ترسیم اهداف کمیته نشان از عزمی جدی و وجود اراده و انسجام در اعضای آن برای سازماندهی کارگران داشت.

تعیین هدف و ترسیم افق برای آینده یعنی ایجاد تشکل سراسری کارگران با رویکرد ضد سرمایه داری و به نیروی کارگران و بدون نیاز به کسب مجوز از دولت به ویژگیهای اصلی کمیته هماهنگی بدل شد. ترسیم و بیان افق و دورنما یعنی فعالان کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکلهای مستقل و آزاد کارگری در مراکز کار و تولید و در محیط های زندگی مبارزه می کنند ، این تشکلهای ممکن است با مبارزات کارگران و فعالان کارگری و یا در پی برقراری آزادی های نیم بند و برای همراهی با سیاست های سازمان جهانی کار و جهت تقویت سه جانبه گرایی و ادغام در اقتصاد سرمایه داری جهانی به وجود آید ، سپس هدف و نقش کمیته هماهنگی تا متصل و هماهنگ کردن این تشکلهای فعالان تا فراخوان به ایجاد تشکل سراسری و ضد سرمایه داری کارگران ایران ادامه می یابد.

در خلال این مدت حضور کمیته هماهنگی در درون طبقه کارگر به تناسب نوپا بودن ، پراکندگی اعضا در کشور و وجود مشکلاتی در درون کمیته ، نسبت به اعتراضات و تحولات کارگری واکنش نشان داده و همواره ضمن همگام و همراه بودن با کارگران معترض ، در حد توان و امکاناتش حضوری زنده و فعال داشته است.

کمیته با درک و تحلیل یکپارچه از آثار و عواقب حاکمیت سرمایه داری نسبت به روند روز افزون استثمار کارگران ، به وجود کودکان کار و خیابانی ، به استثمار زنان و دختران ، به اعلام مواضع پرداخته و متأسفانه تنها در دو مورد سکوت رسمی کرد.

عدم اعلام موضع رسمی درباره حمایت از سندیکای کارگران شرکت واحد و تعیین ۱۵ فوریه ، به نام روز کارگران ایران ، از سوی کنفدراسیون بین المللی اتحادیه های آزاد کارگری در پایان سال ۸۴ در درون و بیرون از کمیته باب انتقاداتی را گشود. در هر دو مورد نظرات متفاوتی در درون اعضای کمیته بوده و هست و صاحبان هر دو دیدگاه مواضعشان را به صورت فردی بیان داشته اند.

به رغم وجود حمایت وسیع از اعتصاب کارگران شرکت واحد در درون کمیته و نیز تعیین روز ۱۵ فوریه برای حمایت از کارگران ایران ، در پی ارسال نامه ی محمود صالحی به دبیر کنفدراسیون بین المللی اتحادیه های آزاد کارگری می بایست حق مطلب ادا می شد و از سوی کمیته اعلام حمایت رسمی به عمل می آمد. چرا که معتقدیم علاوه بر نداشتن توهم ، باید از هر فرصت و امکانی برای بازتر کردن فضا به نفع کارگران سود برد.

به نظر ما ، مهمترین عامل عدم اعلام موضع رسمی و حمایتی از این دو مورد ، نبود اراده ی منسجم و قاطع در درون هیئت اجرایی آن زمان کمیته برای تصمیم گیری بود. به مرور و با حاکم شدن اراده ی اکثریت هیئت اجرایی ، تلاشهایی برای واقعی تر شدن چهره ی کمیته انجام شد که برای مثال می توان به تغییر مدیریت و اداره ی سایت کمیته از فردی به شورایی و رویکرد بازتر آن به وقایع جنبش کارگری و نیز اتخاذ تصمیم جهت اعلام پاسخ مثبت به فراخوان " اتحاد کمیته های کارگری " برای شرکت در تشکیل " شورای همکاری تشکل ها و فعالین کارگری " بود.

نتیجه آنکه ، کمیته هماهنگی به لحاظ رویکرد رادیکال و جدی اش به جنبش کارگری مبنی بر نداشتن توهم به نهاد های سرمایه داری ، تأکید بر نیروی خود کارگران برای رهایی و عدم نیاز به کسب مجوز از دولت برای ایجاد تشکل امیدها و توقعات بسیاری از آن میروید. اما واقعیت این است که به دلیل حاکمیت اختناق و سرکوب در جامعه و نیز وجود ناامنی شغلی و گسترش فقر و بیکاری و عکس العمل شدید کارفرمایان در قبال هر گونه تحرک و تلاش کارگران برای سازماندهی خود در محیط های کار به عنوان مهمترین موانع تشکل یابی کارگران ، حرکت رو به رشد کمیته هماهنگی کند و در حد انتظار نبوده است.

از سوی دیگر کمیته هماهنگی بستری است برای ایجاد تشکل سراسری ، پس باید پیش شرط ها و زمینه های آن از قبل فراهم آید. پس وضعیت و نقشه عمل ها و راهکارهایش به مراتب پیچیده تر خواهد بود زیرا که همه ی اعضا و فعالینش در یک صنف و رشته کاری خاص و مشترک نیستند تا بتواند ، مثلاً ، به مانند شرکت واحد اقدام به ایجاد تشکل نماید هر چند که اساساً تشکل مورد نظر کمیته از جنس آن نیست یعنی فقط از کارگران یک صنعت خاص تشکیل نمی شود و همانگونه که در سند هویت و بعد ها در مقدمه اساسنامه آمده است ؛ کمیته هماهنگی ضمن ترجیح ساختار شورایی برای تشکل مورد نظرش ، قائل به این است که انواع دیگر تشکل های کارگری مانند کمیته ها ، انجمن ها و سندیکای کارگری نیز می توانند ضد سرمایه داری باشند . بنا براین کمیته به درست بر امکان پذیر بودن ایجاد تشکل های دیگر با ساختارهای متفاوت و البته با جهت گیری و رویکرد ضدیت با سرمایه صحنه گذاشته است و این به معنی آنست که چنانچه در آینده کمیته بنا به وضعیت

جایگاه اش در درون کارگران و نیز برتری توازن قوای طبقاتی در درون جامعه موفق به فراخوان به تشکیل هیئت موسس تشکل سراسری و ضد سرمایه داری کارگران ایران شود ، ممکن است تشکل های دیگری با رویکرد ضد سرمایه داری توسط فعالین و کارگران دیگری ایجاد شوند که به عضویت کمیته هماهنگی در نیامده باشند اما تشکل شان همسو و همراستا با تشکل مورد نظر کمیته باشند بنابراین کمیته ضمن به رسمیت شناختن آنها تلاشش را جهت تقویت و گسترش جبهه ی مبارزه ی طبقه کارگر علیه سرمایه داری ادامه می دهد.

در این پروسه پیچیده و طولانی و وجود گرایشات مختلف در درون کمیته هماهنگی و نیز طبقه کارگر، نه تنها باید به شیوه های مختلف سازماندهی توده های کارگران در محیط های کار و زندگی اقدام کرد بلکه همزمان باید به راهکارهای تقویت جبهه ی ضد سرمایه داری اندیشید تا سرانجام کارگران با متشکل شدن در حزب برآمده از دل مبارزاتشان به هر گونه استثمار انسان از انسان پایان دهند.

۱- فردین نگهدار ۲- بهزاد سهرابی ۳- وفا قادری

از اعضای کمیته هماهنگی سندج

فروردین ۱۳۸۶